

EL raadamisvabade toodete määruse (EUDR) (EU) 2023/1115 rakendamine

Kristiina Räst (KliM), Tanel Niklus (KliM) ja Aavo Sempelson (KeA)

31.08.2026

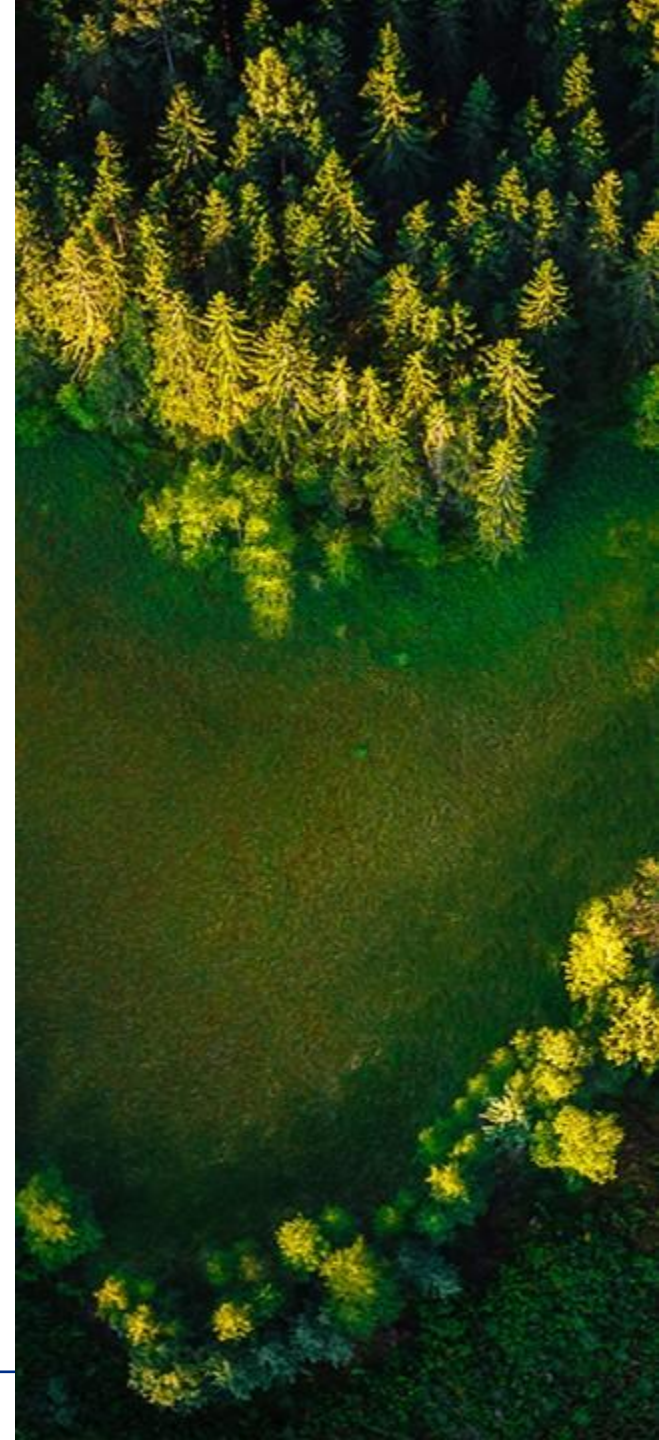
Ajaplaan ja kokkulepped

- Seminar kestab ca **1,5 tundi** ja salvestatakse.
- Mikrofonid on ettekande ajal välja lülitatud. Küsimiseks tõstke käsi ja Kertu annab sõna järjekorras.
- Iga teemabloki järel jätame 5 min küsimusteks ning lõpus kuni 20 min ühiseks aruteluks ja küsimusteks.
- Küsimusi võib kirjutada ka chatti.

Tänased teemad

- Mis on EUDR ja kellele see kohaldub?
- Olulised kuupäevad
- Olulised mõisted
- Hoolsuskohustus ja deklaratsioonid
- Metsaregistri EUDR-i töölaud ja EL-i infosüsteem
- Määruse rakendamine – õigusloome ja järelevalveasutused
- Järelevalve – mida ja kuidas kontrollitakse?
- Edasised tegevused

Määruse eesmärk

- EL raadamisvabade toodete määruse, mis jõustus 2023. a, eesmärk on tagada, et ELi turule jõuavad ja sealt eksporditakse ainult sellised asjakohased tooted, mis on valmistatud **raadamisvabadest** ja **seaduslikest** toorainetest (sh. puit, kohv, soja, kakao, õlipalm, veised ja kautšuk).
- **Tingimused tooraine suhtes:**
  - ✓ ei ole toodetud raadatud ega degradeerunud metsamaal (pärast 31.12.2020);
  - ✓ vastab tootjariigi asjakohastele õigusaktidele;
  - ✓ on hõlmatud hoolsuskohustuse täitmise deklaratsiooniga (HTD).

Olulised kuupäevad ja puidu erisus

Määrus jõustus
29. juunil 2023.a

Suurtele ja keskmise
suurusega ettevõtjatele
kohaldub EUDR 30.12.2026.

Mikro- ja väikeettevõtjatele
ning füüsilistele isikutele
kohaldub määrus üldjuhul
30.06.2027.

Määrusega (EL) 2024/3234
lükati kohaldumist 12 kuud
edasi ning määrusega (EL)
2025/2650 kinnitati
lihtsustused ja uus ajakava

EUTR-i kohaldamisalas olnud
toodete puhul kehtib varasem
tähtaeg **30.12.2026**.

Puidu puhul tuleb kontrollida CN-koodi:
nt palk, paberipuit, küttepuit, hake.

Küsimused? 5 min

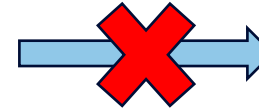

Olulised mõisted I

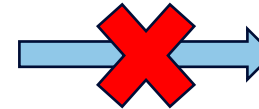
- **Metsa degradeerumine**- metsasuse struktuurimuutused, mis seisnevad põlismetsa või looduslikult uueneva metsa muutmises istandikuks või muuks metsamaaks, või põlismetsa muutmises istutatud metsaks.
- **Raadamine**- metsamaa kõlviku muutmine **põllumajanduslikuks maaks** (mitte infrastruktuur, elamumaa, jne).

PÕLISMETS
(primary forest)

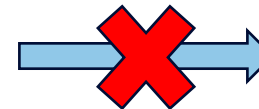
ISTANDIK

PÕLISMETS

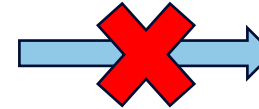
MUU PUITTAIMESTIKUGA MAA

**LOODUSLIKULT
UENENUD METS**

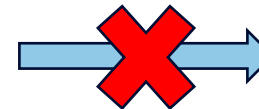
ISTANDIK

PÕLISMETS

ISTUTATUD METS

METS

PÕLLUMAA

Olulised mõisted II

- **Ettevõtja** (*operator*) – füüsiline või juriidiline isik (va. allavoolu ettevõtja), kes äritegevuse käigus laseb asjaomased tooted EL turule või ekspordib neid;
- **Esmatootjast mikro-väikeettevõtja** (*micro and small primary operator*) – ettevõtja, kes on füüsiline isik või mikro- ja väikeettevõtja, kes oma äritegevuse käigus toob turule või ekspordib asjaomaseid tooteid, mida ta **on ise kasvanud, varunud, korjanud** ning asub **madala riskiga riigis**.
- **Tarneahela hilisema etapi ettevõtja** (*downstream operator*) – füüsiline või juriidiline isik, kes äritegevuse käigus toob turule või ekspordib asjaomaseid tooteid, mille valmistamisel on kasutatud asjaomaseid tooteid, mis kõik on hõlmatud hoolsuskohustuse deklaratsiooniga või lihtsustatud deklaratsiooniga.
- **Kaupleja** (*trader*) – isik (va. ettevõtja ja allavoolu ettevõtja), kes äritegevuse käigus teeb asjaomased tooted turul kättesaadavaks.
- **Turule laskmine** – asjaomase saaduse või toote **esmakordne** turul kättesaadavaks tegemine.
- **Turul kättesaadavaks tegemine** (*making available on the market*) – äritegevuse käigus asjaomase toote tasu eest või tasuta tarnimine liidu turule turustamiseks, tarbimiseks või kasutamiseks.
- **Äritegevuse käigus** - töötlemise eesmärgil, äri- või mitteärilistele tarbijatele turustamiseks, või ettevõtja, tarneahela hilisema etapi ettevõtja või kaupleja enda ettevõtte kasutamiseks.

VKE ja mitte-VKE (*SME and non-SME*)

- Mikro-, väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ehk VKE-d.
- Eestis määratletakse ettevõtete suurus Raamatupidamise seaduse alusel, mis põhineb Euroopa Liidu direktiivil 2013/34/EL, kuid kasutab **Eesti ettevõtlusstruktuurile kohandatud piirmäärasid**:
  - **mikroettevõte** – kuni 10 töötajat, bilansimaht kuni 450 000 €, käive kuni 900 000 €; ehk ka füüsiline isik.
  - **väikeettevõte** – kuni 50 töötajat, bilansimaht kuni 7,5 mln €, käive kuni 15 mln €. (Eesti on kasutanud max määra).
  - **keskmise suurusega ettevõte** – kuni 250 töötajat, bilansimaht kuni 25 mln €, käive kuni 50 mln €.
  - **suurettevõte** – ületab vähemalt kahte eeltoodud kriteeriumi (töötajate arv, bilansimaht või käive), ehk **mitte-VKE**.

Ettevõtjate ja kauplejate kohustused I

- Esmatootjast mikro- ja väikeettevõtja
  - Toote info kogumine (art 9) - toote liik, puuliik, kogus, asukohatuvastus, kellele tarnis, piisav teave, et raadamisvaba ja toodetud kooskõlas õigusaktidega
  - Deklaratsiooni esitamine – lihtsustatud deklaratsioon
  - Andmete säilitamine 5 aastat
  - Andmete avaldamine pädevale asutusele
  - Suurem esmatootjast ettevõtte, kui tõendab ainult puidu turule toomise osas vastavust mikro- või väikeettevõttele

Ettevõtjate ja kauplejate kohustused II

- Ettevõtjad

- Hoolsuskohustuse täitmise süsteem - üle vaadata toimimine 1x aastas
  - Toote info kogumine (art 9) - toote liik, puuliik, kogus, asukohatuvastus, kellele tarnis, piisav teave, et raadamisvaba ja toodetud kooskõlas õigusaktidega
  - Riskihindamine (art 10) - kohalik puit eelkõige kooskõla õigusaktidega
  - Riski vähendamine (art 11) - risk suurem kui "vähene risk"
- Deklaratsiooni esitamine
- Andmete säilitamine 5 aastat
- Andmete avaldamine pädevale asutusele

Ettevõtjate ja kauplejate kohustused

- Hilisema etapi ettevõtjad ja kauplejad
  - "suur" registreerimiskohustus EL andmebaasis
  - **Tarnija** ettevõtja või esmatootja - kogub ja säilitab deklaratsiooni numbreid
  - Kogub ja säilitab tarnija ja saaja andmeid
  - Andmete säilitamine 5 aastat
  - Andmete avaldamine pädevale asutusele
  - Toote mittevastavuse kahtlusest/esitatud põhjendatud kahtlusest pädeva asutuse teavitamine. "suur" teeb kindlaks hoolsuskohustuse täitmise.

Hoolsuskohustuse täitmine ja deklaratsiooni esitamine (HTD)

- a) **Andmete kogumine** (art 9)-> kogutakse kogu vajalik info – toote päritolu, maatüki asukoht, tarnijad, kogused, riigi seaduste järgimine jms
- b) **Riskihindamine** (art 10)-> hinnatakse, kas on risk, et toode pärineb raadatud või ebaseaduslikult kasutatud maalt.
- c) **Riskimaandamine** (art 11)-> kui on väikegi risk, tuleb see maandada – nt hankida lisatõendeid, sertifikaate, kontrollraporteid jne.

EL süsteemis deklaratsiooni esitamine:

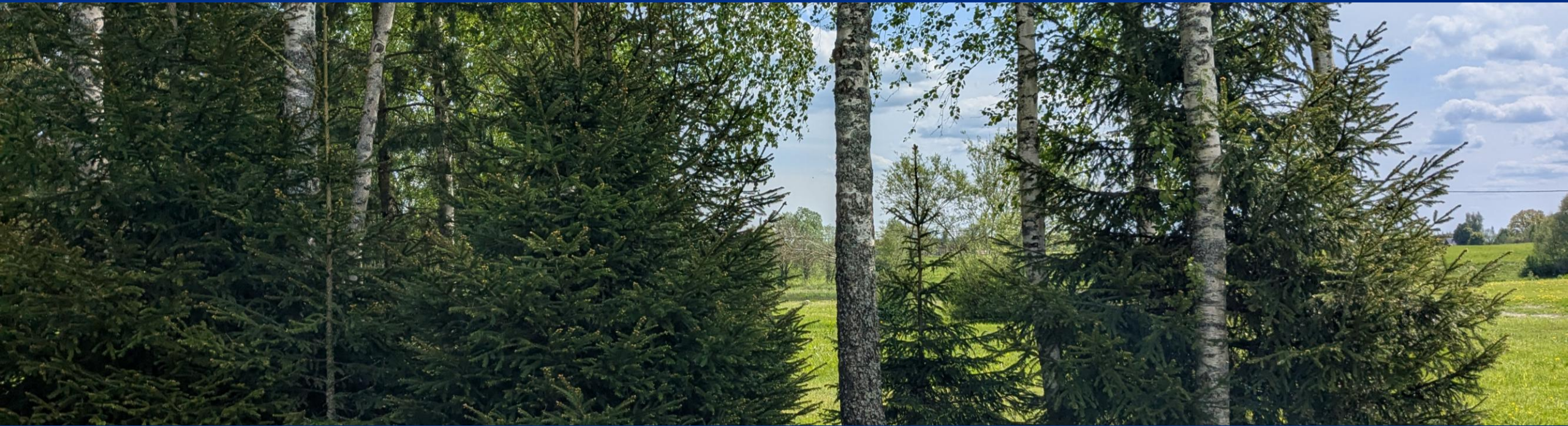
- a) hoolsuskohustuse deklaratsioon (lisa 2)
- b) lihtsustatud deklaratsioon (sh. esmatootjale) (lisa 3)

Turule toomine

Küsimused? 5 min

EUDR Metsaregistri töölaud – II etapp

31.08.2026

Kliimaministeerium
Metsaosakond
Tanel Niklus

II etapp teeb deklaratsiooni esitamise lihtsamaks

Metsaregistris saab kasutada olemasolevaid andmeid, väheneb andmete korduvsisestust

- 1 3 lähtekohta** Metsateatis, metsakaitseekspertiis või erandina kasutaja joonistatud ala.
- 2 Õige töövoo valik** HTD/DDS suurematele ettevõtjatele; SD/MSPO mikro- ja väikesemootjatele.
- 3 Vastutus jääb esitajale** Metsaregister eeltäidab, kontrollib ja vahendab – esitaja kinnitab andmete õigsuse.

Kasutaja jõuab tunnuskoodini kuue sammuga

01 Logib sisse

Maaomanik, esmane turule tooja või volitatud esindaja

02 Valib töövoo

HTD/DDS, SD vastavalt rollile ja suurusele

03 Valib tööala

Metsateatis, metsakaitseeksperitiis või erandlik joonistatud ala

04 Kontrollib andmed

Asukoht, puuliigid, sortiment, kogus ja vajalikud kinnitused

05 Esitab deklaratsiooni

Metsaregister saadab andmed õige API vormikirjeldusega

06 Saab tulemuse

Kuvatakse olek ja tarneahelas jagatav reference number

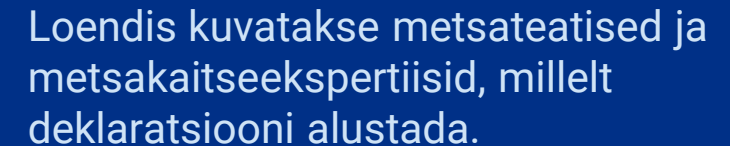
KLIIMAMINISTEERIUM

Tunnused on eri otstarbega ja eri ligipääsuga

VIITENUMBER	Tarneahelas järgmisele osapoolele jagatav deklaratsiooni tunnuscode
VERIFITSEERIMISNUMBER	Turvaväärtus – vaikimisi peidetud, õigustega piiratud ja kasutus logitud
IDENTIFIKAATORINUMBER	Ühekordse lihtsustatud deklaratsiooni tunnus, mitte üldine HTD/DDS number
JÄRELEVALVE	KeA näeb tööala, lähteandmeid, kontrolle, teatise olekut. EUDR dokumentatsiooni säilitamise kohustus on ettevõtjal vähemalt viis aastat

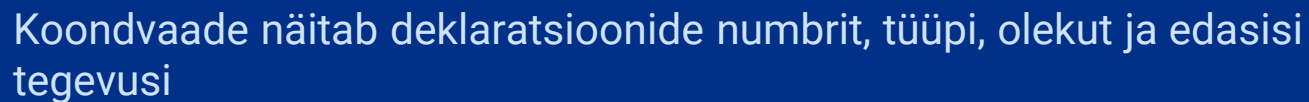

01 Liigu EUDR töölaua menüüle

03 Jälgi deklaratsioone

04 Kontrolli detaile ja esita

[illegible]

EUDR nõuete täitmine muutub Eesti kasutajale lihtsamaks

Metsaregistri töölaua kasutus on vabatahtlik

Alles jääb võimalus luua ELi infosüsteemi konto, registreeruda ja esitada hoolsuskohustuse deklaratsioon

Metsaregistri töölaua eesmärk on pakkuda Eesti kasutajale mugavamalt lahendust, kasutades olemasolevaid andmeid

---

Testkeskkond: <https://acceptance.eudr.webcloud.ec.europa.eu/tracesnt/login>

Teatise võib alati esitada otse ELi EUDR infosüsteemis

01 Loo isiklik EU Login

Ava LIVE-keskkond ja loo EU Login. Kasuta enda professionaalset e-posti aadressi

02 Registreeri ettevõtja roll

Loo EUDR konto ja taotle sobiv Operator-roll. Seo konto ettevõttega või registreeri uus

03 Koosta ja esita teatis

Documents → EU Deforestation → Create. Täida DDS või SD ning vali Submit → Confirm & Sign

Küsimused? 5 min

Õigusloome hetkeseis ja järelevalveasutused

- Koostamisel **EUDR-i rakendusseadus**. Määrus on otsekohalduv, seega seadus loob eelkõige järelevalve- ja rakendusraamistiku.
- Karistused ja kohtuväline menetlus (karistusseadustik, väärteomenetluse seadustik).
- **Pädev asutus on Keskkonnaamet**, kes koordineerib määruse rakendamist ja aruandlust Euroopa Komisjonile.
- **Järelevalve** jaotub tooterühmade kaupa: **KeA – puit, puittooted ja kautšuk**; **PTA – veised, soja, kohv, kakao ja õlipalm**.
- Maksu- ja Tolliamet kontrollib impordi ja ekspordi hetkel deklaratsiooni viite olemasolu, kuid sisulist hoolsuskohustuse hindamist teeb järelevalveasutus.

Järelevalve I

- Puit ja puittoodete puhul on järelevalveasutus **Keskkonnaamet**.
- **Kontroll on riskipõhine**: madala riskiga päritoluriikide puhul vähemalt 1%, standardriski puhul 3% ja kõrge riski puhul 9%. **Kõik EL riigid on madala riskiga riigid.**
- Kontrollid tehakse **iga-aastase riskipõhise kontrollikava** alusel.
- **Kontrolli sisu**:
  - Esmane turule laskmine
    - ✓ Hoolsuskohustuse täitmise süsteem
    - ✓ Konkreetne toode vastav määruse nõuetele ja esitatud deklaratsioonile
- Kontroll tehakse **etteteatamata**.

Järelevalve II

- Raiekoha kontroll või ettevõtja juures kontroll
- Kogu hoolsuskohustuse täitmise teave (süsteem) tuleb järelevalveasutusele **taotluse korral** kättesaadavaks teha.
- Kontrollitakse mh toote kirjeldust ja kogust, päritoluala geolokatsiooni, deklaratsiooni viidet, tarneaahela andmeid ning seadusliku raie/turuletoomise alust.
- Kui lihtsustatud hoolsuskohustuse korda kasutada ei saa või ilmneb risk, võib olla vaja esitada riskihindamise ja riskimaandamise info (import).
- **Mittevastavuse korral** saab järelevalveasutus nõuda parandusmeetmeid ning vajaduse korral rakendada ajutisi meetmeid või alustada väärteomenetlust.
- Dokumentatsiooni tuleb säilitada vähemalt viis aastat.

Edasised tegevused

MEIE:

- ✓ Saadame EUDR rakendusseaduse eelnõu kooskõlastamisele (1 või 2 jaos)
- ✓ Jätkame Metsaregistri EUDR-i töölaua arendusega. Testkeskkond peaks valmima 2026. aasta lõpuks
- ✓ Avaldame infotunni salvestise, esitluse ja olulisemad lingid Kliimaministeeriumi kodulehel ja täiendame jooksvalt uue infoga
- ✓ Koostame KKK-d ja selle avaldame ka peagi kodulehel
- ✓ Esitama EK-e kontrollkava, ülevaate karistussätetest ja degradeerumise osas riikliku seisukoha
- ✓ Jätkame EK-le küsimuste saatmist tõlgenduste saamiseks
- ✓ RIT laseb täiendada karistusregistrit
- ✓ Osaleme EK infotundides

TEIE:

- ✓ Lugege eesti keeles määrus ja juhenddokument läbi.
- ✓ Saatke Aavole küsimused, millele ise vastust ei leia.
- ✓ Lugege peagi ilmuv Eesti Metsa artikkel läbi
- ✓ Ajakohastage lepingute põhjad. Erametsaliit toetab näidisega?
- ✓ Kirjeldage ära ettevõtte hoolsuskohustuse süsteem. EMPL toetab näidisega?
- ✓ Vaadake läbi EK IS tutvustavad videod. Lingid ettekande lõpus.
- ✓ Osalege järgmisel infotunnil (oktoober). Sama korraldus.
- ✓ Testige MR uut töölauda aasta lõpus. Tanelilt info.

Arutelu ja küsimused!

Täname kuulamast!

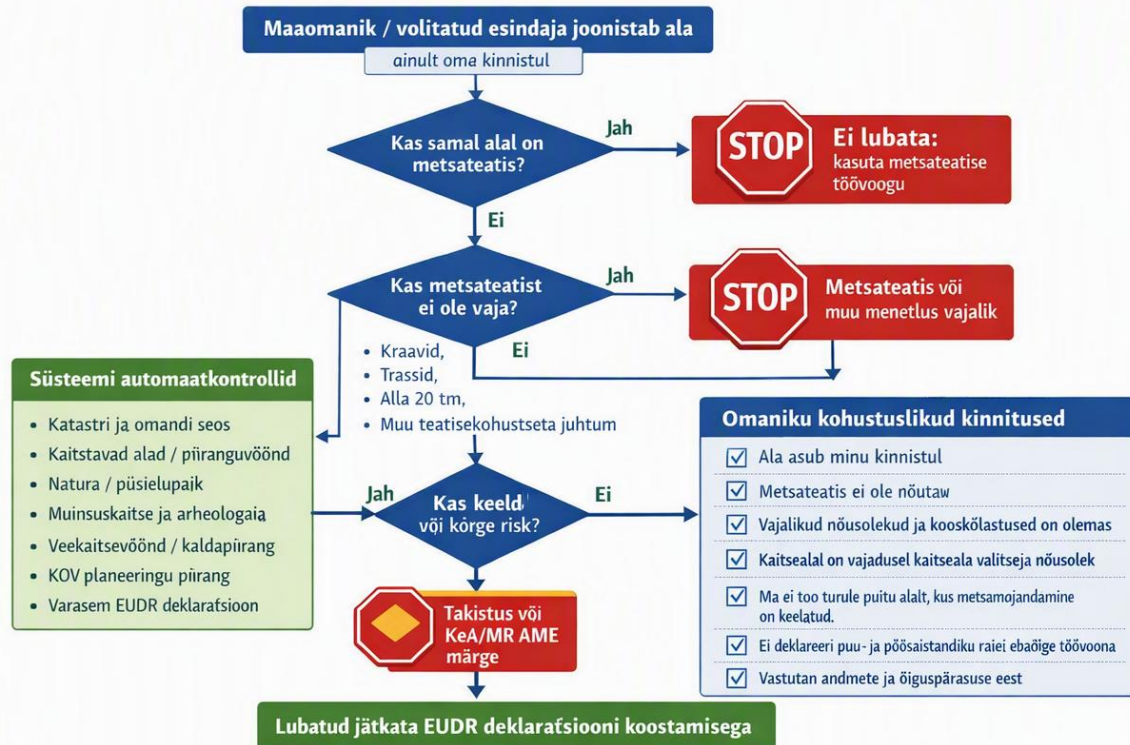
Täiendav informatsioon

- **Kliimaministeerium:** <https://kliimaministeerium.ee/elurikkus-keskkonnakaitse/metsandus/el-raadamisvabade-toodete-maarus-eudr>
- **Üldine Komisjoni määruse teemaline lehekülg:** https://green-forum.ec.europa.eu/nature-and-biodiversity/deforestation-regulation-implementation_en
- **Komisjoni juhenddokument** (eesti keeles) seisuga juuli 2026: [Komisjoni teatis – Juhenddokument raadamisvabade toodete määruse \(el\) 2023/1115 kohta](#)
- **Komisjoni KKK** (ka eesti keeles): [FAQ on EUDR Implementation - Environment - European Commission](#)
- **EUDR informatsiooni süsteemi info** (ka eesti keeles): https://green-forum.ec.europa.eu/nature-and-biodiversity/deforestation-regulation-implementation/information-system-deforestation-regulation_en?prefLang=et&etrans=et#the-eudr-information-system

Ise joonistatud ala on piiratud erand

Ise joonistatud ala: täiendavad õiguspärasuse kontrollid

Ise joonistamine ei asenda metsateatist ega muid nõusolekuid:
Muinsuskaitse, veeseadus, looduskaitse ja KOV planeering tuleb täita

- Ala peab asuma kasutaja kinnistul ning metsateatis ei tohi olla nõutav.
- Kasutaja kinnitab, et vajalikud nõusolekud ja kooskõlastused on olemas.
- Idee - Kattuvuse või kõrgema riski korral süsteem hoiatab, küsib lisakinnituse või peatab esituse.

Automaatkontrollid aitavad vigu enne esitamist leida

✓ Õiguslik alus

lubav metsateatis; raadamise risk

✓ Ala ja omand

geomeetria, katastri- ja omandiseos, kõlvik ning maakasutus

✓ Piirangud

kaitsealad, Natura, püsielupaigad, muinsus-, vee- ja planeeringupiirangud

✓ Topeltdeklareerimine

varasem EUDR deklaratsioon samal tööalal või lähteandmel

✓ Andmete kvaliteet

puuliigi tava- ja teaduslik nimetus, hinnanguline metsateatise sortiment ning mõõtühik

---

✓ Koguse mõistlikkus

ebarealistlik maht annab kasutajale hoiatuse, mitte automaatse keelu

Asjaomane saadus	Asjaomased tooted
Puit	4401 Küttepuit palkidena, halgudena, okstena, haokubudena vm kujul; puitlaastud ja -pilpad; saepuru, puidujaätmed ja -jäägid, aglomeeritud pakkudeks, brikettideks, graanuliteks vms või aglomeerimata 4402 Puusüsi (k.a süsi puukoorest või pähklikoortest), aglomeeritud või aglomeerimata 4403 Töötlemata puit, kooritud või koorimata, kantimata või jämedalt kantitud 4404 Vitsapuit; lõhestatud teibad; pikuti saagimata vaiad, tulbad ja aiateibad, teritatud otstega; puittoorikud jalutuskeppide, vihmavarju- ja tööriistakäepidemete valmistamiseks, jämedalt tahutud, kuid treimata, painutamata ja muul viisil töötlemata; puitlaastud jms 4405 Puitvill, puidujahu 4406 Raudteede ja trammiteede puitliiprid 4407 Pikikiudu saetud või lõhestatud ja spoonihööveldatud või -kooritud puit, hööveldatud, lihvitud, pikijätkatud või mitte, paksusega üle 6 mm 4408 Spoon vineerimiseks (k.a spoonihööveldatud kihtpuitmaterjal), vineeri ja samalaadse kihtpuitmaterjali valmistamiseks ning muu pikuti saetud, spoonihööveldatud või kooritud puit, hööveldatud, lihvitud, servjätkatud, pikijätkatud või mitte, paksusega kuni 6 mm 4409 Puit pidevprofiiliga (keeled, sooned, punnid, kald- või ümarservad, V-punnid, helmes-tus, lekaalprofiil vms) ühel või mitmel küljel, otsal või serval (sh kokku ühendamata parke-tilipid ja -liistud), hööveldatud või hööveldamata, lihvitud või lihvimata, pikijätkatud või mitte 4410 Puitlaastplaadid, orienteeritud kihtidega plaadid (OSB) jms plaadid (näiteks vahvelplaadid) puidust või muust puitjast materjalist, vaikude vms orgaaniliste sideainetega aglomeeritud või aglomeerimata 4411 Puitkiudplaadid puidust või muust puitjast materjalist, vaikude vms orgaaniliste sideai-nete abil kokku ühendatud või mitte:

Asjaomased tooted
4412 Vineer, spoonitud plaadid jms kihtpuitmaterjal   4413 Presspuit plokkide, plaatide, prusside või profiilvormidena   4414 Puitraamid maalidele, fotodele, peeglitele jms   4415 Puidust pakk-kastid, karbid, salved, trumlid jms puitpakendid; puidust kaablitrumlid; puitlused, äärtega puitlused jms kaubaalused;   kaubaaluste puidust ääred   (välja arvatud pakkematerjal, mida kasutatakse üksnes pakkematerjalina teiste turule lastavate toodete toetamiseks, kaitsmiseks või kandmiseks)   4416 Vaadid, pütid, tõrred, tünnid jm puidust püttsepatooted ja nende puitosad   4417 Puidust tööriistad, tööriistade korpused ja käepidemed, pintslite ja harjade puitosad ja -käepidemed; puidust saapa- ja kingaliistud ning -toed   4418 Puidust tisleri- ja puusepatooted, sh puidust kärppaneelid, koostepõrandaplaadid, katu-sesindlid ja katuselaastud   4419 Puidust lauanõud ja köögitarbed   4420 Puitmarketrii ja -intarsia; puitlaekad ja -kastikesed juveeltoodete, terariistade jms hoid-miseks; puidust kujukesed jm dekoratiivesemed; puidust mööbliesemed, mis ei kuulu peatükki 94   4421 Muud puittooted   Kombineeritud nomenklatuuri peatükkides 47 ja 48 osutatud tselluloos ja paber, välja arvatud bambusest ja teisest toorainest (jäätmad ja jäägid) valmistatud tooted   ex 49 Paberil raamatud, ajalehed, pildid jm trükitooted, käsikirjad, masinakirjatekstid ning plaanid ja joonised   ex 9401 Puidust istmed (v.a rubriigis 9402 nimetatud), voodiks teisendatavad või mitte, ja nende osad   9403 30, 9403 40, 9403 50, 9403 60 ja 9403 91 alla kuuluv puitmööbel ja selle osad   9406 10 Kokkupandavad ehitised puidust

Riikide riskid Komisjoni 23. mai 2025 rakendusmäärus (EL) 2025/1093

- **Madala riskiga riigid:** kokku üle saja riigi, **sh kõik EL riigid**
- **Kõrge riskiga riigid:** Valgevene, Korea Rahvademokraatlik Vabariik, Myanmar, Venemaa Föderatsioon.
- Kõik ülejäänud, keda ei ole lisas nimetatud, on keskmise riskiga riigid, näiteks Brasiilia, Indoneesia, Argentiina ...